

Miljögruppen Riksby Koloni

MILJÖTIPS Vecka 24 2022

BEVATTNING OCH VATTEN

Att spara vatten kan minimera risken och följderna av en tillfällig vattenbrist utifrån det faktum att vatten är en ändlig resurs. Vatten utgör en betydande kostnad för föreningen. Att slösa med vatten eller använda mer vatten än nödvändigt ökar succesivt kostnaderna för vatten på grund av kommunens årliga höjningar av priset kubikmeter.

Du kan bidra till en smart vattenanvändning genom att:

- **Skippa vattenspridaren.** När du vattnar med vattenspridare är det en stor del av vattnet som aldrig når växternas rötter – i stället försvinner mycket i luften. Tänk på att det kan gå åt så mycket som 150–350 liter om du har vattenspridaren eller vattenslangen igång i 20 minuter. En ”rotvattnare” eller droppslang är ett bra alternativ till vid bevattning av rabatterna.
- **Minska ner eller låt gräsmattan vara.** Gräsmattan klarar torka.
- **Vattna inte mitt på dagen då oftast är som varmast.**
- Genom att täcka jorden med växter, bark, kompost eller hö kan du minska avdunstningen och spara vatten. Ingen jord bör vara naken!
- **Tänk på att inte etablera nya gräsmattor eller plantera nya häckar under sommartid.** Det kräver mycket bevattning och är mycket bättre att göra från september och fram till april.
- **Samla regnvatten i tunnor.** Börja samla upp regnvatten redan under våren.
- **Använd guldvatten** (en del urin och nio delar vatten). Spara 10 liter vatten per toalettspolning.
- **Duscha kortare**, om du minskar duschtiden med 5 minuter kan du spara 60 liter. Låt inte vatten rinna medan du tvålar in dig.

Hälsar

Miljögruppen

Fler tips och råd

Miljögruppen Riksby Koloni

MILJÖTIPS Vecka 24 2022

BEVATTNING OCH VATTEN

Tips om produkter

	Vattentunna 75 l (Jula) + Lätt att få hem, hanterbar för de flesta. - Kan vara lite för smal för vissa vattenkannor, lock och tappningskran kostar extra.
	Tunna 80 l (Bauhaus) + Lite bredare - Lock och tappningskran kostar extra.
	Regntunna 210 l (Hornbach) + Lock och tappningskran ingår, stor.
	Vattentunna 300 l (Hornbach) + Stor!! Lock och tappningskran ingår, mycket vatten för pengar. - Ful som attan, kan var för stor för visa, kräva en stor bil att får hem
Blå vattentunna 205 - 220 l (blocket eller bensinmack) Kan hittas billigt men var försiktig med vad den ha använts till innan. Ej stapelbar.	
	Droppslang 15 (Biltema) Hard Head Fuktslang 15 m (Jula) + Kan seriekopplas, för användning ovan eller under jord.
	Rotvattnare (Jula)

Miljögruppen Riksby Koloni

MILJÖTIPS Vecka 25 2022

MER ODLING OCH MINDRE GRÄSMATTA

Hårt klippta gräsmattor gör inte mycket nytta för miljön. De gynnar **inte** pollinerare av olika slag och de bidrar **inte** till den biologiska mångfalden.

Vi stugkolonister har förmånen att ha en trädgård, vilket ger oss en unik möjlighet att bidra till förbättrade förhållanden för liv!

En **blommande rabatt** blir inte bara vi människor glada av. Insekter inklusive fjärilar, men också andra organismer får mat och skydd och gynnar djurliv i övrigt. En egen grönsaksodling ger närproducerat av finaste slag.

Det behöver inte vara svårt att börja odla mer:

- **Enklast är nog att anlägga en rabatt genom att lägga blöta tidningar** direkt på gräsmattan och sedan fylla på med bra jord.
 - Gör hål ner i gräsmattan, där du vill placera lite högre växter.
 - Låga växter kan planteras direkt på den nya jorden.
- **Hösten** är en bra tid att förbereda och göra plats för nya odlingar kommande säsong. Gräv bort gräsmattan på platsen/platserna, men spara grästorvorna. Låt dem ligga kvar, men vänd dem upp och ner under vintern, frosten gör då det mesta av jobbet. På våren tar du bort grästorvorna, efter att du först skakat av jorden, för att sedan fylla på med ny jord och starta odlandet.
- **Låt en mindre del av gräsmattan bli till en äng.** Låt helt enkelt bli att klippa med gräsklippare på det område du vill göra till en **liten äng. Slå sedan gräset i slutet av juli** och kratta bort klippet efter ungefär en vecka.
- **Och så har vi ju våra kära pallkragar, mer om dem i kommande tips....**

/MILJÖGRUPPEN

Miljögruppen Riksby Koloni

MILJÖTIPS, vecka 27

TIPS NÄR DET GÄLLER VILKA PRODUKTER vi väljer !

Etappmålet för 2022 enligt beslut på årsmötet är:

- Att fler ska känna till vad man bör tänka på vid val olika produkter.

Tips

Produkter för hushållet:

Första steget är att välja produkter som är miljömärkta, vilket inte alltid är en garanti för att de gagnar miljön till 100 %. Du som vill ta nästa steg bör läsa på innehållsdeklarationen och välja bort produkter som innehåller följande:

- Sulfat (Microplast)
- Polyethylene /Polyeten
- Polypropylene
- Polyethylene terephthalate
- Polymethyl methacrylate
- Polylactic acid / polylaktid (PLA)
- Nylon
- Och det kanske bästa är att göra sina egna produkter, till exempel diskmedel. Recept kan fås om ni kontaktar någon av oss i miljögruppen.

Produkter för trädgården:

- Vi använder inte konstgödsel i vår koloni!
- Vi använder inte kemiska bekämpningsmedel som t ex "Round-up"!
- När det gäller gödsel så ska vi försöka undvika stallgödsel (häst och ko) som kan innehålla Pyralider, läs mer om Pyralider på <https://koloniträdgårdsforbundet.se/?s=pyralider>

Hälsar /Miljögruppen

Miljögruppen Riksby Koloni

MILJÖTIPS, vecka 28 2022

KOMPOSTERING

Mål 2022

Kompost: Miljömålet för 2022 är att varje stuglott i Riksby Koloniförening ska ha minst en kompost.

Jordförbättring och gödsel: I Riksby Koloniförening använder vi bara naturlig jordförbättring och gödsel, det vill säga att vi **inte** använder konstgödsel.

Tips

- Att kompostera **sluter kretsloppet, avfallet blir ny jordförbättring** och näring som växterna och trädgården kan återbruka. **Komposten** ger det **absolut bästa jordförbättringsmedlet** som får allt att växa bättre.
- Använd gärna en **kompostkvarn (finns att låna)** för att finfördela grövre pinnar och grenar.
- Se till att **inte lägga ner fröställningar av ogräs och blommor**. Klipp bort delen med frön och kompostera resten.
- **Var rädd om** alla maskar, gråsuggor, hoppstjärtar, små svampar och mikroorganismer - det är **de som gör det magiska jobbet**.
- **Ha gärna 2 stycken komposter**, så kan den ena vila och mogna i 1 år.
- Komposten behöver **vattnas i värmen!** Men den behöver även luft! **rör omkring ibland** så att syre kommer till överallt, på så sätt kommer processen igång igen!

Glad kolonisommar! /Miljögruppen

Miljögruppen Riksby Koloni

MILJÖTIPS, vecka 29 2022

VÄXTSKYDD

Växtskydd innebär som namnet säger att vi ska skydda våra växter från skadedjur och sjukdomar. En växt som mår bra och trivs angrips mer sällan.

Tips

- Skydda dina växter genom att ha en balanserad jord, för på så vis kan vi komma långt i att förebygga sjukdomar och insektsangrepp.
- Löss av olika slag älskar när det finns mycket av samma sort, så att de kan äta mängder. Genom att ha en varierad trädgård där vi odlar grönsaker, blommor och örter tillsammans missgynnar lössen.
- **Nyckelpiga:** En vuxen nyckelpiga kan äta upp emot 40 bladlöss på ett dygn.
 - Nyckelpigan lägger gärna sina gulffärgade små ägg på växtdelar där löss finns. När äggen blir till larver kan varje larv äta upp till 25 bladlöss om dagen. Larverna är knappt 1 cm långa, svarta eller grå med orange eller vita märken.
 - På vintern går nyckelpigor i dvala i grupper på skyddade ställen som lövhögar, i träspringor och under bark. Se gärna till att ha sådana ställen i din trädgård, så har du hjälp med lössen även kommande säsong.
- **Tvestjärt** kanske inte är en favorit i trädgården!?
 - Men de äter gärna mängder av bladlöss, flera tusen under sin livstid!
 - Ordna fina ställen nära angripna växter där tvestjärten kan trivas. Häng t ex upp en blomkruka med lite hö inuti, så flyttar tvestjärten gärna in.
 - Ett fat med övermogen frukt lockar också tvestjärten.
 - Tvestjärten övervintrar i jordhålor och vill inte att man gräver där, därför är det bra att ha fleråriga grödor i sin trädgård.

Fortsatt glad kolonisommar!

/Miljögruppen

Miljögruppen Riksby Koloni

MILJÖTIPS Vecka 31 2022

ELDNING

Vedeldning är en av de största källorna till hälsofarliga luftföroreningar i Sverige. Genom att elda på ett sätt som gynnar miljö, hälsa och plånbok kan du minska utsläppen med upp till 50 procent och bidra till att luften blir bättre där du bor.

Det är förbjudet att elda med sopor och avfall eftersom det skapar dålig lukt, sotnedfall och föroreningar. Förbudet gäller även impregnerat eller målat virke eller spån- och plywoodplattor.

Stockholms stad rekommenderar att **trivseldning inomhus endast görs 2 gånger per vecka och då som längst 4 timmar.**

GRILLNING 5 TIPS:

1. Tänd grillen med **eltändare, tänd papper eller tänd kuber** och använd s.k. skorsten/tändrör. Använd **inte tändvätska som görs av fossila oljeprodukter.**
2. Använd grillkol märkt med **Bra Miljöval, FSC eller SIS.** Den innehåller inga farliga kemiska substanser och kommer från kontrollerade avverkningar. Den icke miljömärkta kan innehålla skadliga ämnen som tungmetaller, kreosot mm.
3. **Om du använder gasolgrill välj om möjligt biogasol** som kommer från förnybar källa istället för fossil.
4. **Använd inte engångsgrill!** Den innehåller paraffin och den stora miljöboven aluminiumformen.

Hälsar

Miljögruppen

Miljögruppen Riksby Koloni

MILJÖTIPS, Vecka 32 2022

BIOLOGISK MÅNGFALD

Allt liv på jorden är beroende av biologisk mångfald. Som kolonist i Riksby Koloniförening har du en viktig roll i att bevara denna mångfald. Forskning visar att ju mer kunskap vi har om naturen, desto mer rädda är vi om den. Därför är veckans tips:

Lär känna din trädgård!

Gå ut i din trädgård och upptäck alla arter som finns där. Skaffa en flora och en fjärilsbok. Eller använd din telefon. Ladda ned någon rolig app för artbestämning (ex. Biologg) eller använd Google. Genom att klicka på "Lins", och rikta kameran mot en planta eller insekt, visas vad det är för art.

Se till att **ha en mångfald av träd, fruktträd, bärbuskar, perenner, sommarblommor och kryddväxter som alltid är i blomning**, från tidig vår till sensommar. Träd och buskar blommar ofta tidigt.

Försök att få in **mer inhemska arter i den egna trädgården**. Ängsväxter liksom gamla sorter av perenner och rosor är generellt bra eftersom de ofta har mer mat för pollinerande insekter än moderna.

Ansa inte gräsmattan mer än nödvändigt. Klipp ett begränsat område och **låt en hörna med ängsväxter få växa och slå ut i blom**.

Njut av blommornas fägring, fåglarnas sång och humlornas surr i din trädgård!

Hälsar

Miljögruppen